

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM

Opracowania
sygnalne

IV KWARTAŁ 2012 R.

Marzec 2013

Informacja została opracowana na podstawie uogólnionych wyników reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL). Od III kwartału 2012 r. do uogólniania wyników badania na populację generalną zastosowano dane o ludności Polski w wieku 15 lat i więcej, pochodzące z bilansów opracowanych na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011. Ponadto nastąpiły zmiany metodologiczne, mające na celu dostosowanie populacji objętej badaniem do zaleceń Eurostat. Od III kw. 2012 r. badaniem nie są objęte osoby przebywające poza gospodarstwem domowym, tj. za granicą lub w gospodarstwach zbiorowego zakwaterowania, 12 miesięcy lub więcej — do II kw. 2012 r. było to 3 miesiące lub więcej.

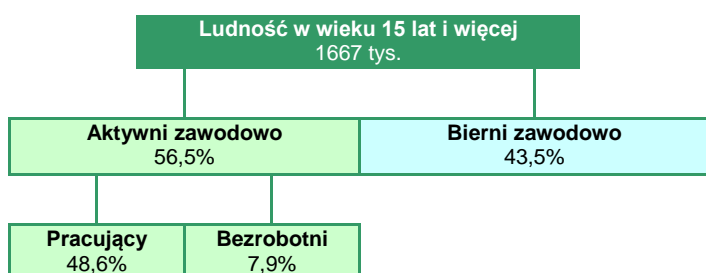
W związku z wprowadzonymi zmianami prezentowane wyniki BAEL nie są w pełni porównywalne z wynikami badań z lat poprzedzających 2010 rok.

Dane opublikowane w tym opracowaniu przedstawiają wyniki przeliczone zgodnie z nową metodologią i nową podstawą uogólniania danych.

Kwartalny cykl badania pozwala na bieżąco gromadzić ważne informacje o zmianach na rynku pracy, a więc o liczbie ludności pracującej, bezrobotnej i biernej zawodowo.

Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) określone jest w statystyce międzynarodowej jako Labour Force Survey (LFS). Przeprowadza się je co kwartał zgodnie z metodologią opracowaną przez Międzynarodową Organizację Pracy (International Labour Organisation). W Polsce podstawą prawną badania jest ustawa z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz.U. z 1995 r. Nr 88, poz. 439, z późniejszymi zmianami).

Ludność aktywna i bierna zawodowo w IV kwartale 2012 r.

Ze względu na zaokrąglenia dokonywane przy uogólnianiu wyników reprezentacyjnego badania aktywności ekonomicznej ludności (BAEL), sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

Do pracujących zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały przez co najmniej 1 godzinę jakąkolwiek pracę przynoszącą dochód lub zarobek, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym lub dzierżawionym gospodarstwie rolnym albo prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
- miały pracę, ale jej nie wykonywały:
 - a) z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego,
 - b) z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła:
 - do 3 miesięcy,
 - powyżej 3 miesięcy i dotyczyła osób, które były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

Do pracujących – zgodnie z międzynarodowymi standardami – zaliczono również uczniów, z którymi zakład pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymywali wynagrodzenie.

Bezrobotni według BAEL są to osoby w wieku 15-74 lata, które spełniały jednocześnie 3 warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
- aktywnie poszukiwały pracy, tzn. podjęły konkretne działania w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni – tydzień badany), aby znaleźć pracę,
- były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zalicza się także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć.

W IV kwartale 2012 r. zbiorowość aktywnych zawodowo w województwie podkarpackim, według danych BAEL, liczyła 942 tys. osób, a biernych zawodowo 725 tys. osób.

Wśród ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej **aktywni zawodowo** stanowili 56,5%, a **bierni zawodowo** – 43,5%. Odsetek aktywnych zawodowo zmniejszył się w stosunku do

IV kwartału 2011 r. o 0,3 p.proc., natomiast do okresu poprzedniego o 0,4 p.proc. Pracujący stanowili 48,6%, a bezrobotni 7,9% ludności w wieku 15 lat i więcej, podczas gdy w IV kwartale 2011 r. odpowiednio: 49,3% i 7,5%.

Ludność bierna zawodowo to osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zakwalifikowane jako pracujące lub bezrobotne, tzn. osoby, które w okresie badanego tygodnia:

- nie pracowały, nie miały pracy i jej nie poszukiwały,
- nie pracowały, poszukiwały pracy, ale nie były gotowe do jej podjęcia w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym,
- nie pracowały i nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie:
 - a) dłuższym niż 3 miesiące,
 - b) do 3 miesięcy, ale nie były gotowe tej pracy podjąć.

Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według płci i miejsca zamieszkania w IV kwartale 2012 r.

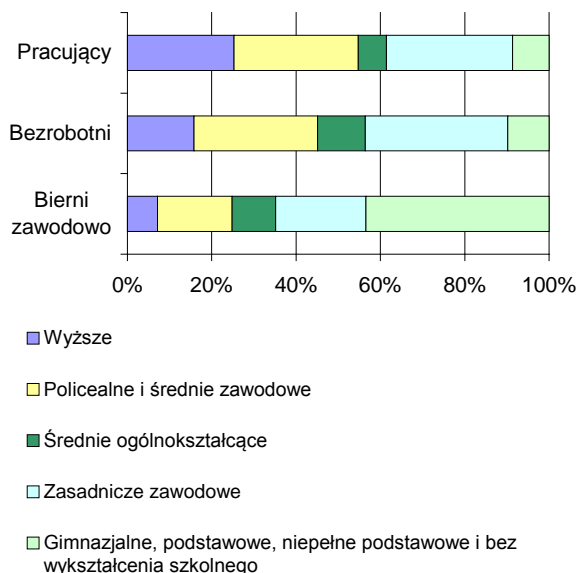
Wyszczególnienie a – w tys. b – IV kwartał 2011 r. = 100 c – III kwartał 2012 r. = 100	Ludność ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawo- dowo	
		razem	prac- ują- cy	bezro- botni		
OGÓŁEM	a	1667	942	810	132	725
	b	98,7	98,2	97,4	103,9	99,3
	c	99,4	98,7	98,1	103,1	100,3
mężczyźni	a	817	520	448	72	297
	b	97,4	97,2	95,7	109,1	97,7
	c	99,5	100,0	98,0	116,1	98,7
kobiety	a	850	422	362	60	428
	b	99,9	99,5	99,5	100,0	100,5
	c	99,3	97,2	98,1	92,3	101,4
Miasta	a	712	394	343	51	318
	b	100,0	100,5	101,2	96,2	99,4
	c	102,3	101,0	103,0	91,1	103,9
Wieś	a	955	548	467	81	407
	b	97,6	96,6	94,7	109,5	99,3
	c	97,3	97,2	94,7	114,1	97,6

Liczba aktywnych zawodowo zmniejszyła się o 1,8% w porównaniu z IV kwartałem 2011 r. (w tym liczba pracujących o 2,6%), mniej było też biernych zawodowo o 0,7%. Wzrost natomiast nastąpił wśród bezrobotnych o 3,9%.

Spadek liczby **pracujących** nastąpił zarówno w populacji kobiet o 0,5%, jak i w grupie mężczyzn o 4,3%. Biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania, liczba pracujących zwiększyła się wśród mieszkańców miast (o 1,2%), natomiast na wsi odnotowano spadek o 5,3%.

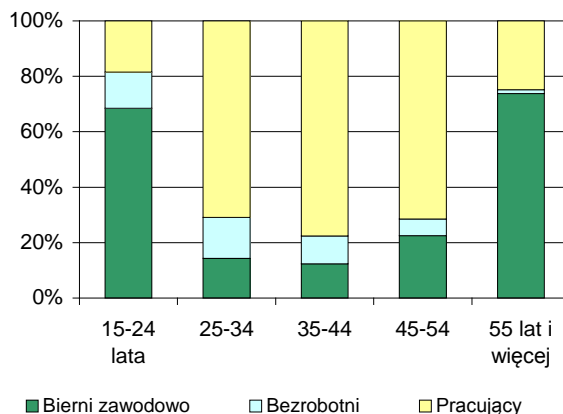
W analizowanym okresie liczba **bezrobotnych** zwiększyła się w populacji mężczyzn o 9,1%, jak również wśród mieszkańców wsi – o 9,5%. W miastach odnotowano spadek liczby bezrobotnych o 3,8%.

Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według poziomu wykształcenia w IV kwartale 2012 r.

Na 100 osób aktywnych zawodowo w IV kwartale 2012 r. przypadało 77 osób biernych zawodowo, w analogicznym okresie roku poprzedniego oraz w poprzednim kwartale było to 76 osób. Na 100 osób pracujących przypadało 106 osób niepracujących, a w analogicznym okresie 2011 r. oraz w poprzednim kwartale 103 osoby.

Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według wieku w IV kwartale 2012 r.

Miernikiem charakteryzującym aktywność ekonomiczną jest **współczynnik aktywności zawodowej** wyrażający udział osób aktywnych zawodowo (pracujących i bezrobotnych) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej.

W IV kwartale 2012 r. współczynnik aktywności zawodowej wyniósł 56,5%, co oznacza, że na każde 100 osób, które ukończyły 15 lat, 57 osób było aktywnych zawodowo, czyli miało pracę lub jej poszukiwało.

Współczynnik aktywności zawodowej w populacji mężczyzn wyniósł 63,6% i był niższy w stosunku do IV kwartału 2011 roku (o 0,2 p.proc.), a do okresu poprzedniego wyższy (o 0,3 p.proc.). Wśród kobiet współczynnik ten kształtował się na poziomie 49,6% i był niższy w stosunku do IV kwartału 2011 r. (o 0,2 p.proc.), jak również do okresu poprzedniego (o 1,1 p.proc.).

Na wsi aktywność zawodowa w IV kwartale 2012 r. kształtowała się na poziomie 57,4% i zmniejszyła się w stosunku do analogicznego kwartału 2011 r. oraz do poprzedniego kwartału odpowiednio o 0,6 i 0,1 p.proc. Dla miast współczynnik ten był niższy niż dla wsi i wyniósł 55,3%.

Najwyższym poziomem aktywności zawodowej charakteryzowały się osoby w wieku 35-44 lata, dla których współczynnik wyniósł 87,7% i był niższy w stosunku do IV kwartału 2011 r. (o 0,6 p.proc.), natomiast wyższy w porównaniu z okresem poprzednim (o 0,6 p.proc.).

Najniższą aktywnością zawodową charakteryzowała się grupa osób w wieku 55 lat i więcej, dla której współczynnik kształtował się na poziomie 26,2% i był niższy w odniesieniu do IV kwartału 2011 r. (o 1,6 p.proc.) i do okresu poprzedniego (o 0,5 p.proc.).

Biorąc pod uwagę poziom wykształcenia, najwyższą aktywnością zawodową charakteryzowały się osoby z wykształceniem wyższym. Na każde 100 osób mających wyższe wykształcenie 81 osób było aktywnych zawodowo. Najniższym współczynnikiem aktywności odznaczały się osoby posiadające wykształcenie gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego. Na każde 100 osób z takim wykształceniem 21 osób było aktywnych zawodowo.

Współczynnik aktywności zawodowej ludności w wieku 15 lat i więcej

Wyszczególnienie	2011	2012			
	IV kwartał	III kwartał	IV kwartał		
	współczynnik aktywności zawodowej w %			+/- w porównaniu z:	
				IV kw. 2011	III kw. 2012
OGÓŁEM	56,8	56,9	56,5	-0,3	-0,4
mężczyźni	63,8	63,3	63,6	-0,2	+0,3
kobiety	49,8	50,7	49,6	-0,2	-1,1
miasta	55,1	56,0	55,3	+0,2	-0,7
wieś	58,0	57,5	57,4	-0,6	-0,1
Według wieku:					
15 – 24 lata	31,5	30,9	31,5	0,0	+0,6
25 – 34	84,9	86,2	85,9	+1,0	-0,3
35 – 44	88,3	87,1	87,7	-0,6	+0,6
45 – 54	79,6	81,3	77,4	-2,2	-3,9
55 lat i więcej	27,8	26,7	26,2	-1,6	-0,5
Według wykształcenia:					
wyższe	80,4	80,4	80,9	+0,5	+0,5
policealne i średnie zawodowe	69,8	67,9	68,5	-1,3	+0,6
średnie ogólnokształcące	44,2	47,4	47,2	+3,0	-0,2
zasadnicze zawodowe	69,4	65,9	65,2	-4,2	-0,7
gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego	21,2	22,8	20,9	-0,3	-1,9

W IV kwartale 2012 r. populacja **pracujących** w województwie podkarpackim, według danych BAEL, wyniosła 810 tys. osób i stanowiła 86,0% aktywnych zawodowo. Wśród pracujących przeważali mężczyźni (55,3%) oraz mieszkańcy wsi (57,7%).

Ze względu na czas przepracowany w badanym tygodniu w IV kwartale 2012 r. 522 tys. osób, tj. 64,4% stanowili pracow-

nicy, którzy przepracowali 40 godzin i więcej. Krócej pracowało 31,7% osób, a pozostałe 3,7% miało pracę, ale jej nie wykonywało.

Biorąc pod uwagę status zatrudnienia, liczba pracowników najemnych wyniosła 597 tys., tj. 73,7% ogółu pracujących.

Miernikiem poziomu zatrudnienia jest **wskaźnik zatrudnienia** oznaczający udział pracujących w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej.

Wskaźnik zatrudnienia w IV kwartale 2012 r. wyniósł 48,6%, co oznacza, że na każde 100 osób, które ukończyły 15 lat, przypadało 49 osób pracujących. W odniesieniu do IV kwartału 2011 r. nastąpił spadek wskaźnika zatrudnienia (o 0,7 p.proc.). Wskaźnik ten zmniejszył się zarówno w populacji mężczyzn, jak i kobiet (odpowiednio: o 1,0 p.proc. i 0,2 p.proc.), w miastach wzrósł (o 0,6 p.proc.). W porównaniu z poprzednim kwartałem wskaźnik zatrudnienia zmniejszył się (o 0,7 p.proc.). Jego spadek odnotowano w populacji mężczyzn (o 0,9 p.proc.), kobiet (o 0,5 p.proc.) oraz wśród mieszkańców wsi (o 1,4 p.proc.).

Biorąc pod uwagę poziom wykształcenia, najwyższym wskaźnikiem zatrudnienia charakteryzowały się osoby z wykształceniem wyższym (73,7%), najniższym zaś osoby posiadające wykształcenie gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego (17,6%). Stosunkowo niski wskaźnik zatrudnienia wystąpił wśród osób legitymujących się wykształceniem średnim ogólnokształcącym (37,5%).

Wskaźnik zatrudnienia ludności w wieku 15 lat i więcej

Wyszczególnienie	2011	2012			
	IV kwartał	III kwartał	IV kwartał		
	wskaźnik zatrudnienia w %			+/- w porównaniu z:	
				IV kw. 2011	III kw. 2012
OGÓŁEM	49,3	49,3	48,6	-0,7	-0,7
mężczyźni	55,8	55,7	54,8	-1,0	-0,9
kobiety	42,8	43,1	42,6	-0,2	-0,5
miasta	47,6	47,8	48,2	+0,6	+0,4
wieś	50,4	50,3	48,9	-1,5	-1,4
Według wieku:					
15 – 24 lata	18,3	17,8	18,5	+0,2	+0,7
25 – 34	70,8	72,3	70,9	+0,1	-1,4
35 – 44	80,0	77,5	77,6	-2,4	+0,1
45 – 54	73,7	75,1	71,4	-2,3	-3,7
55 lat i więcej	26,7	25,6	24,8	-1,9	-0,8
Według wykształcenia:					
wyższe	73,5	73,0	73,7	+0,2	+0,7
policealne i średnie zawodowe	60,7	58,5	58,9	-1,8	+0,4
średnie ogólnokształcące	35,1	37,7	37,5	+2,4	-0,2
zasadnicze zawodowe	59,4	57,2	55,0	-4,4	-2,2
gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego	18,1	19,3	17,6	-0,5	-1,7

Populacja **bezrobotnych** w IV kwartale 2012 r. w województwie podkarpackim wyniosła 132 tys. osób.

W badanym okresie stopa bezrobocia wyniosła 14,0%, co oznacza, że wśród aktywnych zawodowo co siódma osoba była bez pracy. Stopa bezrobocia zwiększyła się w stosunku do IV kwartału 2011 r. (o 0,8 p.proc.), jak również do okresu poprzedniego (o 0,6 p.proc.).

*Natężenie bezrobocia określa udział bezrobotnych wśród aktywnych zawodowo, czyli **stopa bezrobocia**.*

Najwyższą stopą bezrobocia charakteryzowały się osoby w wieku 15-24 lata (41,5%), a najniższą osoby w wieku 55 lat i więcej (5,5%).

Biorąc pod uwagę poziom wykształcenia, najwyższą stopą bezrobocia odznaczała się grupa osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (22,1%), a najniższą – z wykształceniem wyższym (9,3%).

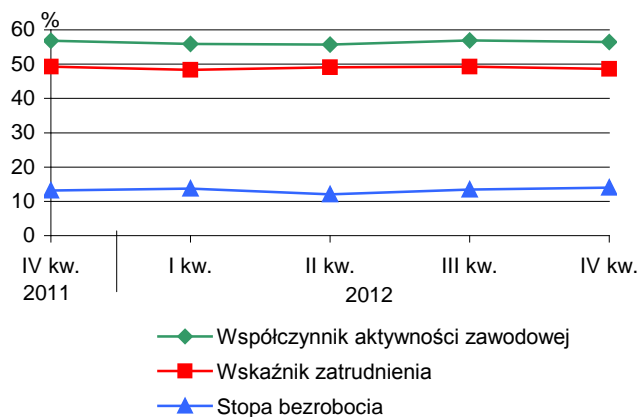
Stopa bezrobocia ludności w wieku 15 lat i więcej

Wyszczególnienie	2011	2012			
	IV kwartał	III kwartał	IV kwartał		
	stopa bezrobocia w %			+/- w porównaniu z:	
				IV kw. 2011	III kw. 2012
OGÓŁEM	13,2	13,4	14,0	+0,8	+0,6
mężczyźni	12,3	11,9	13,8	+1,5	+1,9
kobiety	14,2	15,0	14,2	0,0	-0,8
miasta	13,5	14,4	12,9	-0,6	-1,5
wieś	13,1	12,6	14,8	+1,7	+2,2
Według wieku:					
15 – 24 lata	41,9	42,4	41,5	-0,4	-0,9
25 – 34	16,6	16,0	17,1	+0,5	+1,1
35 – 44	9,4	11,1	11,5	+2,1	+0,4
45 – 54	7,9	7,7	7,8	-0,1	+0,1
55 lat i więcej	3,9	4,1	5,5	+1,6	+1,4
Według wykształcenia:					
wyższe	8,6	9,7	9,3	+0,7	-0,4
policealne i średnie zawodowe	12,9	13,9	14,0	+1,1	+0,1
średnie ogólnokształcące	20,6	20,5	22,1	+1,5	+1,6
zasadnicze zawodowe	14,4	13,5	15,6	+1,2	+2,1
gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego	14,4	15,4	15,7	+1,3	+0,3

W IV kwartale 2012 r. przeciętny czas poszukiwania pracy przekraczał 10 miesięcy i kształtował się na tym samym poziomie jak w poprzednim kwartale.

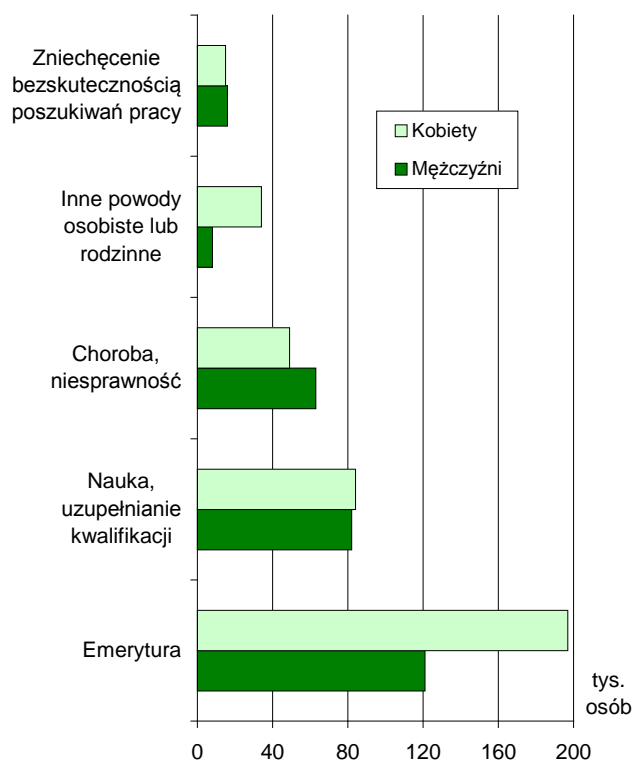
Liczba osób, które poszukiwały pracy dłużej niż rok, tj. długotrwale bezrobotnych wyniosła 42 tys. Udział tej grupy w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 31,8%, w IV kwartale 2011 roku 23,6%, natomiast w III kwartale 2012 r. ukształtował się na poziomie 34,4%. Większość w tej grupie stanowili mieszkańcy wsi.

Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej

Najliczniejszą grupę wśród **biernych zawodowo** w IV kwartale 2012 r. stanowili emeryci, a najmniej liczną osoby nieposzukujące pracy ze względu na zniechęcenie bezskutecznością poszukiwań pracy.

Wybrane przyczyny bierności zawodowej osób w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale 2012 r.

Podsumowanie

Wyniki uzyskane na podstawie Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności w IV kwartale 2012 r. w porównaniu z IV kwartałem 2011 r. wskazują na:

- zwiększenie liczby osób bezrobotnych ogółem, w grupie mężczyzn oraz wśród mieszkańców wsi;
- spadek liczby pracujących ogółem, w grupie mężczyzn i kobiet oraz wśród mieszkańców wsi;
- wzrost stopy bezrobocia;
- zwiększenie liczby osób poszukujących pracy dłużej niż rok.